

УДК 336.2

DOI: 10.30857/2786-5398.2024.5.7

Олександр В. Булавинець

Західноукраїнський національний університет, Тернопіль, Україна

АНАЛІЗ СОЦІАЛЬНИХ ТРАНСФЕРТІВ: ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ТА СТІЙКОСТІ ПУБЛІЧНИХ ФІНАНСІВ

В статті доведено, що аналіз соціальних трансфертів є важливим аспектом сучасної економічної науки, оскільки ці трансферти безпосередньо впливають на соціальну стабільність, економічну рівновагу та добробут населення. В умовах глобалізації, швидких економічних трансформацій та зміни пріоритетів в управлінні публічними фінансами, ефективність і стійкість соціальних трансфертів стають основними індикаторами успішності соціальної політики держави. Соціальні трансферти включають різноманітні форми державної допомоги, що надаються громадянам для забезпечення соціальної підтримки, зниження бідності та нерівності, а також стимулювання соціальної інтеграції. Вони можуть бути у вигляді пенсій, допомог, субсидій, пільг, що зменшують соціальні та економічні диспропорції в суспільстві. Оцінка ефективності соціальних трансфертів є складним і багатогранним процесом, оскільки вимагає врахування різних факторів, таких як макроекономічні умови, рівень інфляції, державний борг, а також вплив на доходи та витрати домогосподарств. Водночас стійкість публічних фінансів, що забезпечує фінансування соціальних трансфертів, є важливим чинником, що визначає довгострокову стабільність таких виплат. Саме тому метою представленої роботи визначено виявлення особливостей соціальних трансфертів на основі аналізу їх особливостей, а також оцінка ефективності стійкості публічних фінансів в контексті розвитку соціальних трансфертів. Для забезпечення стійкості соціальних трансфертів в умовах змін глобального економічного середовища важливо, щоб держави впроваджували прозорі механізми управління публічними фінансами, зокрема щодо ефективного використання бюджету на соціальні потреби. Представлене вимагає забезпечення належного контролю за витратами, запобігання корупції та зловживанню ресурсами, що в свою чергу сприятиме збільшенню довіри громадян до системи соціальної підтримки. Також важливо враховувати вплив зовнішніх економічних факторів, таких як глобальні кризи, коливання світових цін на енергоресурси чи зміни в міжнародних торгових відносинах, які можуть спричинити нестабільність у фінансуванні соціальних трансфертів. У таких умовах необхідне гнучке планування та впровадження антикризових заходів, здатних пом'якшити негативний вплив на найуразливіші верстви населення. У підсумку, для ефективного та стійкого розвитку системи соціальних трансфертів необхідно не лише оптимізувати процеси фінансування та надання допомоги, але й розробляти довгострокові стратегії, що враховують економічні, соціальні та демографічні зміни. Це дозволить не тільки покращити соціальний добробут, а й зміцнити публічні фінанси, сприяючи їх стабільності та стійкості навіть в умовах глобальних змін.

Ключові слова: соціальні трансферти; публічні фінанси; трансформації; цифрові технології; цифровізація; цифрова економіка; фінансовий аналіз; оцінка ефективності; стійкість публічних фінансів; фінансове забезпечення.

Oleksandr V. Bulavynets

West Ukrainian National University, Ternopil, Ukraine

ANALYSIS OF SOCIAL TRANSFERS: ASSESSMENT OF THE EFFICIENCY AND SUSTAINABILITY OF PUBLIC FINANCES

The article proves that the analysis of social transfers is an important aspect of modern economic science, since these transfers directly affect social stability, economic balance and well-

being of the population. In the context of globalization, rapid economic transformations and changing priorities in public finance management, the effectiveness and sustainability of social transfers are becoming the main indicators of the success of the state's social policy. Social transfers include various forms of state assistance provided to citizens to provide social support, reduce poverty and inequality, and stimulate social integration. They can be in the form of pensions, benefits, subsidies, privileges that reduce social and economic disparities in society. Assessing the effectiveness of social transfers is a complex and multifaceted process, as it requires taking into account various factors, such as macroeconomic conditions, inflation rate, public debt, as well as the impact on household income and expenditure. At the same time, the sustainability of public finances, which provides financing for social transfers, is an important factor determining the long-term stability of such payments. That is why the purpose of the presented work is to identify the features of social transfers based on the analysis of their features, as well as to assess the effectiveness of the sustainability of public finances in the context of the development of social transfers. To ensure the sustainability of social transfers in the context of changes in the global economic environment, it is important for states to implement transparent mechanisms for managing public finances, in particular regarding the effective use of the budget for social needs. The presented requires ensuring proper control over expenditures, preventing corruption and abuse of resources, which in turn will contribute to increasing citizens' trust in the social support system. It is also important to take into account the influence of external economic factors, such as global crises, fluctuations in world energy prices or changes in international trade relations, which can cause instability in the financing of social transfers. In such conditions, flexible planning and implementation of anti-crisis measures are necessary to mitigate the negative impact on the most vulnerable segments of the population. In conclusion, for the effective and sustainable development of the social transfer system, it is necessary not only to optimize the processes of financing and providing assistance, but also to develop long-term strategies that take into account economic, social and demographic changes. This will not only improve social welfare, but also strengthen public finances, contributing to their stability and resilience even in the face of global changes.

Keywords: *social transfers; public finances; transformations; digital technologies; digitalization; digital economy; financial analysis; performance assessment; sustainability of public finances; financial provision.*

Вступ. Ефективність публічних фінансів полягає в здатності урядів використовувати наявні фінансові ресурси для досягнення макроекономічних цілей, таких як зниження рівня бідності, підвищення якості життя громадян, забезпечення економічної стабільності і сталого розвитку. Оцінка цієї ефективності дозволяє визначити, наскільки ефективно здійснюються державні витрати, чи відповідають вони реальним потребам економіки та населення, а також наскільки ефективно використовуються інструменти податкової та бюджетної політики.

Саме тому, можливо акцентувати увагу на тому, що оцінка ефективності та стійкості публічних фінансів є однією з ключових складових сучасного економічного аналізу та управління державними ресурсами. Публічні фінанси займають важливе місце в економічній політиці будь-якої країни, оскільки вони забезпечують фінансування основних державних функцій: соціальних програм, інфраструктурних проєктів, безпеки, освіти та охорони здоров'я. Оцінка їх ефективності і стійкості дає змогу не лише правильно розподіляти ресурси, але й забезпечити сталий розвиток національної економіки в умовах постійно змінюваного глобального та внутрішнього середовища.

Стійкість публічних фінансів, в свою чергу, визначається їх здатністю витримувати економічні потрясіння, підтримувати бюджетну стабільність і забезпечувати фінансування державних потреб у довгостроковій перспективі. Оцінка стійкості публічних фінансів

включає аналіз державного боргу, дефіциту бюджету, валютних резервів та інших макроекономічних показників, що дозволяють передбачити ризики та забезпечити фінансову стабільність.

Соціальні трансферти є однією з основних складових публічних фінансів і відіграють важливу роль у забезпеченні соціальної стабільності та економічної рівноваги в державі. Вони являють собою різноманітні виплати або субсидії, що надаються державою громадянам чи підприємствам з метою підтримки їхнього фінансового стану та покриття витрат, пов'язаних із різними соціальними ризиками (безробіття, хвороби, старість, інвалідність тощо). До соціальних трансфертів відносяться пенсії, допомоги по безробіттю, соціальні субсидії, пільги для окремих категорій громадян, допомоги по вагітності та пологах, а також інші форми фінансової підтримки.

Такі виплати є невід'ємною частиною соціальної політики держави і часто становлять значну частину державних витрат, оскільки сприяють вирівнюванню соціальних нерівностей, поліпшенню умов життя малозабезпечених верств населення та забезпеченню соціального захисту громадян. Зокрема, соціальні трансферти покликані пом'якшувати негативні наслідки економічних та соціальних криз, забезпечувати підтримку найбільш вразливих категорій населення та сприяти загальному соціальному розвитку.

З точки зору публічних фінансів, соціальні трансферти мають дві основні функції. По-перше, вони є інструментом перерозподілу доходів, сприяючи зменшенню економічної нерівності в суспільстві. По-друге, соціальні трансферти допомагають стимулювати попит на товари та послуги, що важливо для підтримки економічного зростання, особливо в умовах економічної нестабільності чи рецесії.

Належне фінансування соціальних трансфертів є одним із пріоритетних завдань для державних органів, адже недостатнє або неефективне їх забезпечення може призвести до соціальної напруги та зростання рівня бідності. Крім того, важливим аспектом є забезпечення стійкості публічних фінансів, оскільки фінансування соціальних трансфертів, що здійснюється за рахунок державного бюджету, має бути збалансованим і відповідати реальним можливостям економіки.

Таким чином, соціальні трансферти є не лише важливим інструментом підтримки громадян, але й ключовим елементом економічної політики держави. Вони виконують функцію соціальної підтримки, а також мають значний вплив на стабільність публічних фінансів та загальний соціально-економічний розвиток країни.

Аналіз сучасної літератури. Проблематика розвитку соціальних трансфертів є комплексною і багатогранною, охоплюючи питання фінансування, ефективності, соціальної справедливості, адміністративної прозорості та адаптації до змін у суспільстві. Для подолання цих викликів необхідне комплексне реформування соціальної політики, що включає вдосконалення механізмів розподілу допомоги, зменшення бюрократичних бар'єрів, оптимізацію соціальних виплат та забезпечення їх стійкості в умовах економічних і демографічних змін. Саме тому окремі аспекти представленої проблематики представлено в роботах К. Ачілової [1], Д. Дамона [2], О. Десятнюк [3–5, 12], Н. Гавкалової [6], О. Комарової [7], А. Крисоватого [3, 8, 9, 12], В. Куйбіди [10], А. Клименко [11], М. Мальованого [13, 14], А. Огінської [15] та інших.

Окреслений напрям поточного дослідження дозволяє проаналізувати та дослідити зміни представленої проблематики, які мають місце під впливом трансформаційних змін економічного простору.

Метою статті визначено необхідність виявлення особливостей соціальних трансфертів на основні аналізу їх особливих аспектів розвитку, а також оцінка ефективності стійкості публічних фінансів в контексті розвитку соціальних трансфертів.

Результати дослідження. На теперішній час розвиток соціальних трансфертів є важливою складовою соціальної та економічної політики держави, але цей процес супроводжується низкою проблем та викликів, які потребують комплексного підходу до вирішення. Соціальні трансферти мають велике значення для зменшення соціальної нерівності, підтримки малозабезпечених верств населення та забезпечення соціальної стабільності, однак вони також стикаються з проблемами, які впливають на їх ефективність, стійкість і здатність відповідати на потреби сучасного суспільства.

Саме тому важливим є розгляд особливостей соціальних трансфертів, що систематизовано в таблиці 1.

Таблиця 1

Особливості соціальних трансфертів

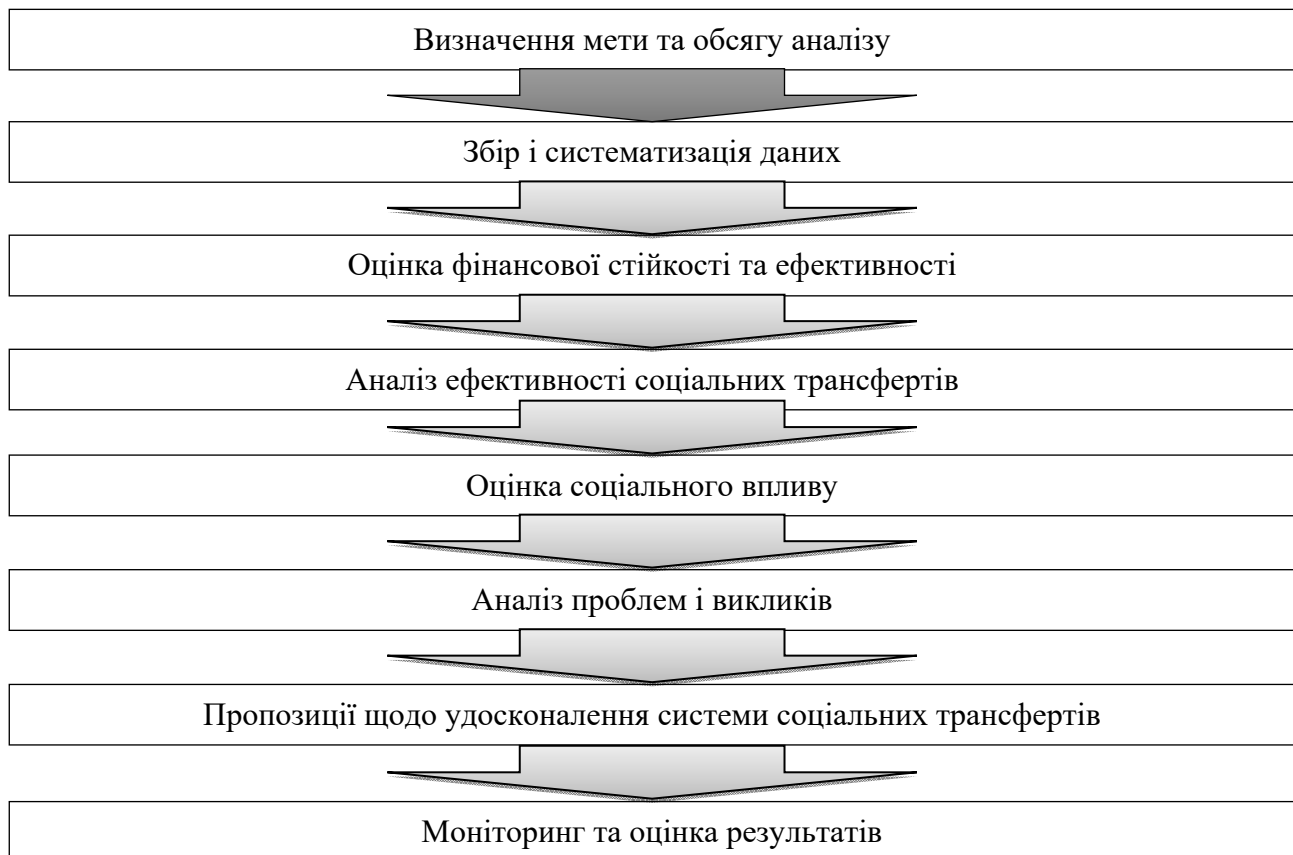
Особливість	Опис
Фінансова нестабільність і навантаження на державний бюджет	Однією з основних проблем є фінансування соціальних трансфертів. Вони часто становлять значну частину витрат державного бюджету, що створює навантаження на публічні фінанси. У країнах з високим рівнем соціальних виплат існує ризик дефіциту бюджету та зростання державного боргу, що може поставити під загрозу сталий розвиток системи соціального забезпечення.
Неефективність розподілу допомоги	Виплати часто не потрапляють до найбільш нужденних категорій громадян через відсутність належної адресності, складність процедур отримання допомоги або ж високий рівень бюрократії. Також існує проблема надмірних пільг для певних верств населення, що не завжди відповідає реальним потребам, що знижує ефективність таких виплат.
Демографічні зміни і старіння населення	Зміни в демографічній структурі, такі як старіння населення, зменшення чисельності працездатного населення та зростання кількості пенсіонерів, є важливим викликом для розвитку системи соціальних трансфертів. В умовах старіння населення зростає навантаження на пенсійні системи та інші соціальні програми, що ставить під загрозу фінансову стабільність таких програм.
Нерівність у доступі до соціальних виплат	Нерівність у доступі до соціальних трансфертів є ще однією проблемою. У багатьох випадках, зокрема в країнах з розвинутою економікою, існують суттєві відмінності у рівні доступу до соціальних виплат між різними соціальними групами (наприклад, за віковими, регіональними чи економічними ознаками). Це призводить до того, що певні категорії населення, які потребують допомоги, можуть залишатися без належної підтримки.
Корупція	Система соціальних трансфертів також може бути піддана зловживанням і корупційним практикам, коли державні кошти використовуються не за призначенням. Недосконалість адміністрування і відсутність прозорих механізмів надання допомоги можуть призвести до нецільового використання бюджетних коштів, що істотно знижує ефективність системи в цілому.
Зміни в ринку праці і нові форми працевлаштування	Зі зміною структури економіки і появою нових форм працевлаштування, таких як фріланс і гіг-економіка, стає важко визначити, хто є «офіційно» працевлаштованим і має право на соціальні трансферти.
Інфляція та економічна нестабільність	В умовах інфляції та економічної нестабільності соціальні трансферти можуть втратити свою реальну вартість. Якщо рівень інфляції перевищує темпи зростання соціальних виплат, то реальний дохід громадян, які отримують соціальну допомогу, може знижуватися, що зменшує ефективність цих програм.

Закінчення табл. 1

Особливість	Опис
Політичні ідеології та зміни в урядових пріоритетах	Політичні фактори також мають великий вплив на розвиток соціальних трансфертів. Зміни в урядових пріоритетах, зокрема під час виборчих циклів, можуть призводити до змін у соціальних програмах. Це може створювати нестабільність для громадян, які покладаються на державну допомогу, і негативно впливати на довіру до соціальної політики.

Джерело: авторська систематизація на основі [1–3, 6, 7, 9, 10, 13–15].

Аналіз соціальних трансфертів є важливим інструментом для оцінки ефективності соціальної політики та забезпечення соціальної стабільності в державі. Для здійснення такого аналізу необхідно враховувати різні аспекти, від фінансування до соціального впливу. Послідовність аналізу соціальних трансфертів включає кілька етапів, що представлено на рис. 1.

Джерело: запропоновано автором.

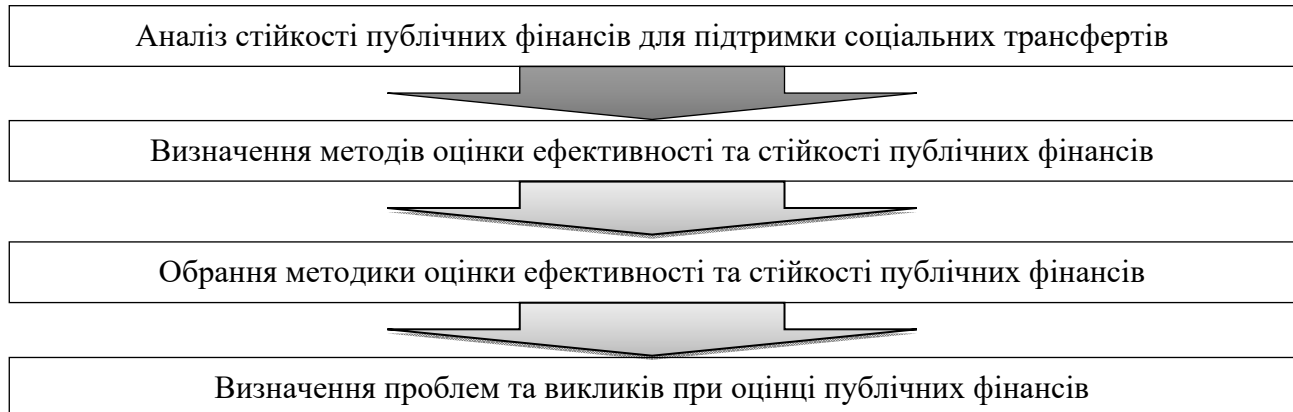
Рис. 1. Послідовність здійснення аналізу соціальних трансфертів

Аналіз соціальних трансфертів є багатогранним і складним процесом, який вимагає комплексного підходу та глибокого розуміння як економічних, так і соціальних аспектів. Це допомагає не лише оцінити ефективність соціальних виплат, але й розробити стратегії для їх вдосконалення, що сприятиме більш справедливому та ефективному використанню державних ресурсів для підтримки найбільш уразливих верств населення.

Зазначимо, що соціальні трансферти відіграють важливу роль у забезпеченні соціальної справедливості, зменшенні рівня бідності та підтримці вразливих груп населення. У цьому контексті оцінка ефективності та стійкості публічних фінансів є важливим

аспектом, оскільки надання соціальних виплат потребує значних фінансових ресурсів, що можуть бути обмеженими в умовах економічних та соціальних викликів. Оцінка цього аспекту дозволяє не тільки зрозуміти, наскільки ефективно використовуються бюджетні кошти, але й оцінити здатність фінансової системи забезпечити стабільне фінансування соціальних трансфертів у майбутньому.

Саме тому на рис. 2 представимо послідовність оцінки ефективності публічних фінансів у контексті соціальних трансфертів.

Джерело: запропоновано автором.

Рис. 2. **Послідовність оцінки стійкості публічних фінансів
в контексті розвитку соціальних трансфертів**

Оцінка ефективності та стійкості публічних фінансів у контексті соціальних трансфертів є критично важливою для забезпечення стабільної та справедливої соціальної політики. Тільки забезпечивши ефективне фінансування та розподіл соціальних трансфертів, можна досягти значних результатів у боротьбі з бідністю, зменшенні соціальної нерівності та підвищенні якості життя громадян. Для цього необхідно проводити регулярний аналіз та адаптацію фінансової політики до змін у соціально-економічній ситуації, забезпечуючи стійкість і ефективність системи в довгостроковій перспективі.

Висновок. Аналіз соціальних трансфертів, спрямованих на забезпечення соціальної підтримки населення, є важливим інструментом оцінки ефективності та стійкості публічних фінансів. Проведений аналіз дозволяє зробити низку важливих висновків щодо ролі соціальних трансфертів у сучасних економічних системах, а також визначити основні проблеми та можливості для їх удосконалення:

1) ефективність соціальних трансфертів значною мірою залежить від правильного балансу між масштабами допомоги та її адресністю. Перерозподільні механізми повинні бути орієнтовані на найбільш уразливі верстви населення, щоб зменшити рівень бідності та економічної нерівності. При цьому важливим аспектом є належний моніторинг та оцінка результатів впливу таких трансфертів на соціальне та економічне становище громадян;

2) стійкість публічних фінансів, які фінансують соціальні трансферти, має бути основою для забезпечення їхньої стабільності в майбутньому. Високий рівень державного боргу, економічні кризи, а також зміни в політичних та соціальних умовах можуть поставити під загрозу безперервність соціальних виплат. Тому важливо створювати фінансові стратегії, які зможуть забезпечити баланс між соціальними витратами та можливостями економіки;

3) необхідність адаптації соціальних трансфертів до змінюваних економічних умов вимагає постійного вдосконалення державної політики в цій сфері. Впровадження інноваційних механізмів, таких як цифрові платформи для виплат або інтеграція даних для

більш точної адресності допомоги, може значно підвищити ефективність трансфертів і зменшити адміністративні витрати.

Отже, для забезпечення стійкості та ефективності соціальних трансфертів на державному рівні необхідно постійно вдосконалювати фінансову політику, зосереджуючись на збалансованості бюджету, покращенні механізмів надання допомоги та використанні новітніх технологій для моніторингу та адаптації до нових економічних реалій. Це дозволить не лише підвищити рівень соціальної справедливості, але й забезпечити стабільність публічних фінансів у довгостроковій перспективі.

References

Література

1. Achilova, K. (2024). The impact of digital technologies of public financial management: efficiency analysis and development prospects. *International Scientific Journal*, No. 3, P. 207–213.
  2. Damon, J. (2016). The socio-economic impact of social security. Geneva: International Social Security Association. 42 p.
  3. Desyatnyuk, O., Krysovaty, A., Ptashchenko, O., Kyrylenko, O. (2024). Financial Security in the Conditions of Globalisation: Strategies and Mechanisms for the Protection of National Interests. *Econ. Aff.*, Vol. 69, P. 261–268. URL: <https://ndpublisher.in/admin/issues/EAv69n1z1.pdf>.
  4. Desyatnyuk, O., Muravskiy, V., Shevchuk, O., Oleksiiv, M. (2022). Dual use of Internet of Things technology in accounting automation and cybersecurity. *12 th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (ACIT)*, 2022, P. 360–363. DOI: 10.1109/ACIT54803.2022.9913080. URL: <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85141153727&origin=resultslist&sort=plf-f>.
  5. Desyatnyuk, O., Naumenko, M., Lytovchenko, I., Beketov, O. (2024). Impact of Digitalisation on International Financial Security in Conditions of Sustainable Development. *Problemy Ekorozwoju/Problems of Sustainable Development*, No. 1, P. 104–114. URL: <https://ph.pollub.pl/index.php/preko/article/view/5325/4341>.
  6. Gavkalova, N., Akimova, L., Zilinska, A., Lukashev, S., Avedyan, L., Akimov, O. (2022).
1. Achilova K. The impact of digital technologies of public financial management: efficiency analysis and development prospects. *International Scientific Journal*. 2024. No. 3. P. 207–213.
  2. Damon J. The socio-economic impact of social security. Geneva: International Social Security Association, 2016. 42 p.
  3. Desyatnyuk O., Krysovaty A., Ptashchenko O., Kyrylenko O. Financial Security in the Conditions of Globalisation: Strategies and Mechanisms for the Protection of National Interests. *Econ. Aff.* 2024. Vol. 69. P. 261–268. URL: <https://ndpublisher.in/admin/issues/EAv69n1z1.pdf>.
  4. Desyatnyuk O., Muravskiy V., Shevchuk O., Oleksiiv M. Dual use of Internet of Things technology in accounting automation and cybersecurity. *12 th International Conference on Advanced Computer Information Technologies (ACIT)*. 2022. P. 360–363. DOI: 10.1109/ACIT54803.2022.9913080. URL: <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85141153727&origin=resultslist&sort=plf-f>
  5. Desyatnyuk O., Naumenko M., Lytovchenko I., Beketov O. Impact of Digitalisation on International Financial Security in Conditions of Sustainable Development. *Problemy Ekorozwoju/Problems of Sustainable Development*. 2024. No. 1. P. 104–114. URL: <https://ph.pollub.pl/index.php/preko/article/view/5325/4341>.
  6. Гавкалова Н., Акімова Л., Зілінська А., Лукашев С., Аведян Л., Акімов О.

- Funktsionuvannia obiednanykh terytorialnykh hromad ta vyznachennia osnovnykh problem orhanizatsiinoho zabezpechennia upravlinnia mistsevymy biudzhetyamy [Functioning of united territorial communities and identifications of main problems of organisational support of local budget management]. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*, No. 2 (43), P. 107–117. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.2.43.2022.3708> [in Ukrainian].
7. Komarova, O. (2008). Funktsionalne pryznachennia sotsialnykh transfertiv v umovakh transformatsii suspilstva [Functional purpose of social transfers under the conditions of transformation societies]. *Ukrainskyi sotsium = Ukrainian society*, No. 3, P. 75–82. DOI: <https://doi.org/10.15407/socium2008.03.075> [in Ukrainian].
8. Krysovatyu, A., Desyatnyuk, O., Ptashchenko, O. (2024). Digital Innovations and their Ramifications for Financial and State Security. *African Journal of Applied Research*, No. 10 (1), P. 431–441. DOI: <https://doi.org/10.26437/ajar.v10i1.713>.
9. Krysovatyu, A., Ptashchenko, O., Kurtsev, O., Arutyunyan, O. (2024). The Concept of Inclusive Economy as a Component of Sustainable Development. *Problemy Ekorozwoju/Problems of Sustainable Development*, No. 1, P. 164–172. URL: <https://ph.pollub.pl/index.php/preko/article/view/5755/4346>.
10. Kuybida, V., Savitska, S., Shkoda, M., Akhromkin, I., Pron, L., Kolomiiets, Y. (2023). Methodology of Development of Social Investment Projects for the Economy: Legal Aspects. *Journal of Law and Sustainable Development*, No. 11 (4), Art. e902. DOI: <https://doi.org/10.55908/sdgs.v11i4.902>.
11. Klymenko, A. L. (2017). Sotsialnyi zakhyst i sotsialne zabezpechennia v umovakh yevrointehratsii Ukrainy: okremi aspekty [Social protection and social security in the context of Ukraine's European integration: some aspects]. *Teoriia i praktyka pravoznavstva = Theory and practice of law*, Vol. 2 (12), P. 1–10 [in Ukrainian].
12. Krysovatyi, A., Desiatniuk, O., Ptashchenko, O. (2023). Digital inclusion: financial and marketing
- Функціонування об'єднаних територіальних громад та визначення основних проблем організаційного забезпечення управління місцевими бюджетами. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2022. No. 2 (43). P. 107–117. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.2.43.2022.3708>.
7. Комарова О. Функціональне призначення соціальних трансфертів в умовах трансформації суспільства. *Український соціум*. 2008. № 3 (26). С. 75–82. DOI: <https://doi.org/10.15407/socium2008.03.075>.
8. Krysovatyu A., Desyatnyuk O., Ptashchenko O. Digital Innovations and their Ramifications for Financial and State Security. *African Journal of Applied Research*. 2024. No. 10 (1). P. 431–441. DOI: <https://doi.org/10.26437/ajar.v10i1.713>.
9. Krysovatyu A., Ptashchenko O., Kurtsev O., Arutyunyan O. The Concept of Inclusive Economy as a Component of Sustainable Development. *Problemy Ekorozwoju/Problems of Sustainable Development*. 2024. No. 1. P. 164–172. URL: <https://ph.pollub.pl/index.php/preko/article/view/5755/4346>.
10. Kuybida V., Savitska S., Shkoda M., Akhromkin I., Pron L., Kolomiiets Y. Methodology of development of social investment projects for the economy: legal aspects. *Journal of Law and Sustainable Development*. 2023. No. 11 (4). Art. e902. DOI: <https://doi.org/10.55908/sdgs.v11i4.902>.
11. Клименко А. Л. Соціальний захист і соціальне забезпечення в умовах євроінтеграції України: окремі аспекти. *Теорія і практика правознавства*. 2017. Вип. 2 (12). С. 1–10.
12. Крисоватий А., Десятнюк О., Птащенко О. Digital inclusion: financial

aspects. *Zhurnal stratehichnykh ekonomichnykh doslidzhen = Journal of Strategic Economic Research*, № 3 (14), P. 93–102. DOI: 10.30857/2786-5398.2023.3.10. URL: <https://econ-vistnyk.knutd.edu.ua/wp-content/uploads/sites/17/2023/08/3-2023-10.pdf>.

13. Malovanyi, M. (2012). Teoretychni osnovy zabezpechennia sotsialnoho zakhystu [Theoretical foundations of social protection]. *Formuvannia rynkovykh vidnosyn v Ukraini = Formation of market relations in Ukraine*, № 5/1 (132), P. 174–185 [in Ukrainian].

14. Malovanyi, M. I. (2016). Finansovi aspekty funktsionuvannia systemy sotsialnoho zakhystu naselennia v Ukraini: monohrafiia [Financial aspects of the functioning of the social protection system in Ukraine: monograph]. Uman: SPD Sochinskyi. 496 p. [in Ukrainian].

15. Ohinska, A. Yu. (2018). Sotsialnyi zakhyst naselennia ta finansovyi mekhanizm yoho realizatsii: teoretykokontseptualnyi zriz [Social protection of the population and the financial mechanism of its implementation: a theoretical and conceptual overview]. *Ekonomika ta derzhava: naukovo-praktychnyi zhurnal = Economy and State: Scientific and Practical Journal*, № 4, P. 131–136 [in Ukrainian].

and marketing aspects. *Журнал стратегічних економічних досліджень*. 2023. № 3 (14). С. 93–102. DOI: 10.30857/2786-5398.2023.3.10. URL: <https://econ-vistnyk.knutd.edu.ua/wp-content/uploads/sites/17/2023/08/3-2023-10.pdf>.

13. Мальований М. Теоретичні основи забезпечення соціального захисту. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2012. № 5/1 (132). С. 174–185.

14. Мальований М. І. Фінансові аспекти функціонування системи соціального захисту населення в Україні: монографія. Умань: СПД Сочінський, 2016. 496 с.

15. Огінська А. Ю. Соціальний захист населення та фінансовий механізм його реалізації: теоретико-концептуальний зріз. *Економіка та держава: науково-практичний журнал*. 2018. № 4. С. 131–136.